

Spis treści

Wstęp 7

Rozdział 1

Oso ba niepełnosprawna intelektualnie - co to oznacza? 9

1.1. Problem nazewnictwa 10

1.2. Klasyfikacje niepełnosprawności intelektualnej 14

1.3. Istota upośledzenia 18

1.4. Konsekwencje ujmowania niesprawności intelektualnej w opiece i wychowaniu 24

Rozdział 2

Oblicza niepełnosprawności intelektualnej w okresie dorastania 28

2.1. Charakterystyka stadium adolescencji 29

2.1.1. Zmiany biologiczne i ich wpływ na zachowanie dorastających 29

2.1.2. Rozwój potrzeby seksualnej 32

2.1.3. Emocjonalność nastolatków 34

2.1.4. Kontakty społeczne dorastających 36

2.1.5. Samoświadomość i samoocena młodzieży 39

2.2. Specyfika problemów dorastania w kontekście niesprawności intelektualnej 42

2.3. Potrzeby społeczne i emocjonalne dorastających z ograniczoną sprawnością intelektualną 46

2.4. Samoocena dorastających z niepełnosprawnością intelektualną 49

Rozdział 3

Przestrzeń życiowa młodzieży z ograniczoną sprawnością intelektualną 54

3.1. Przestrzeń życiowa jednostki w kontekście niepełnej sprawności intelektualnej 57

3.2. Psychologiczna sytuacja rodzinna osób niepełnosprawnych intelektualnie 61

3.3. Przestrzeń społeczna dorastających z niesprawnością intelektualną 69

Rozdział 4

Specyfika kształtowania się tożsamości niepełnosprawnych intelektualnie adolescentów 75

4.1. Tożsamość - rozwój i znaczenie 76

4.2. Specyfika kształtowania się tożsamości osób niepełnosprawnych 79

4.2.1. Pytanie o kryzys tożsamości w obliczu ograniczonej sprawności intelektualnej 82

4.3. Rola rodziców i wychowawców w kształtowaniu się poczucia tożsamości niesprawnych intelektualnie adolescentów 87

Rozdział 5

Seksualność i tożsamość płciowa dorastających z niepełnosprawnością intelektualną 96

5.1. Tożsamość płciowa i jej kształtowanie 97

5.2. Potrzeby seksualne i związki seksualne osób niesprawnych intelektualnie 100

5.3. Edukacja seksualna dorastających z ograniczoną sprawnością intelektualną 107

5.4. Rodzice i wychowawcy wobec seksualności osoby niepełnosprawnej intelektualnie 112

Rozdział 6

Problemy dorastających z niepełnosprawnością intelektualną 120

6.1. Sytuacje trudne i ich konsekwencje w życiu nastolatków niepełnosprawnych intelektualnie 120

6.2. Zachowania agresywne dorastających - czy to przejaw upośledzenia? 124

6.3. Dlaczego autoagresja? 130

6.4. Zaburzenia emocjonalne jako skutek doświadczanych trudności	135
Zamiast zakończenia – przesłanie dla rodziców i wychowawców	141
Bibliografia	145